

Συλλογή της Νομολογίας

Υπόθεση C-65/12

Leidseplein Beheer BV

και

Hendrikus de Vries

κατά

Red Bull GmbH

και

Red Bull Nederland BV

(αίτηση του Hoge Raad der Nederlanden
για την έκδοση προδικαστικής απόφασεως)

«Προδικαστική παραπομπή — Σήματα — Οδηγία 89/104/ΕΟΚ — Δικαιώματα που παρέχει το σήμα — Σήμα που χαίρει φήμης — Διεύρυνση της προστασίας ώστε να καλύπτει και ανόμοια προϊόντα ή ανόμοιες υπηρεσίες — Χρήση από τρίτο, χωρίς νόμιμη αιτία, σημείου πανομοιότυπου ή παρόμοιου με το σήμα που χαίρει φήμης — Έννοια “νόμιμη αιτία”»

Περίληψη – Απόφαση του Δικαστηρίου (πρώτο τμήμα) της 6ης Φεβρουαρίου 2014

1. Προσέγγιση των νομοθεσιών — Σήματα — Οδηγία 89/104 — Σήμα που χαίρει φήμης — Δυνατότητα αναγνώρισεως ευρύτερης προστασίας η οποία να καλύπτει και ανόμοια προϊόντα ή ανόμοιες υπηρεσίες (άρθρο 5, παράγραφος 2, της οδηγίας) — Υποχρέωση των κρατών μελών που κάνουν χρήση της δυνατότητας αυτής να προβλέπουν την ίδια προστασία και σε περίπτωση χρήσεως ενός σημείου για πανομοιότυπα ή παρόμοια προϊόντα ή υπηρεσίες

(Οδηγία 89/104 του Συμβουλίου, άρθρο 5 § 2)

2. Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης — Ερμηνεία — Μέθοδοι — Γραμματική, συστηματική και τελεολογική ερμηνεία

3. Προσέγγιση των νομοθεσιών — Σήματα — Οδηγία 89/104 — Σήμα που χαίρει φήμης — Διεύρυνση της προστασίας ώστε να καλύπτει και ανόμοια προϊόντα ή ανόμοιες υπηρεσίες (άρθρο 5, παράγραφος 2, της οδηγίας) — Προϋποθέσεις — Χρήση, χωρίς νόμιμη αιτία, πανομοιότυπου ή παρόμοιου σημείου, η οποία είτε προσπορίζει αθέμιτο όφελος από τον διακριτικό χαρακτήρα ή τη φήμη του σήματος είτε θίγει τον διακριτικό αυτό χαρακτήρα ή τη φήμη — Έννοια της νόμιμης αιτίας — Περιεχόμενο

(Οδηγία 89/104 του Συμβουλίου, άρθρο 5 § 2)

4. Προσέγγιση των νομοθεσιών — Σήματα — Οδηγία 89/104 — Σήμα που χαίρει φήμης — Διεύρυνση της προστασίας ώστε να καλύπτει και ανόμοια προϊόντα ή ανόμοιες υπηρεσίες (άρθρο 5, παράγραφος 2, της οδηγίας) — Προϋποθέσεις — Χρήση, χωρίς νόμιμη αιτία,

πανομοιότυπου ή παρόμοιου σημείου, η οποία είτε προσπορίζει αθέμιτο όφελος από τον διακριτικό χαρακτήρα ή τη φήμη του σήματος είτε θίγει τον διακριτικό αυτό χαρακτήρα ή τη φήμη — Έννοια της νόμιμης αιτίας — Χρήση του σημείου ήδη πριν από την κατάθεση του σήματος

(Οδηγία 89/104 του Συμβουλίου, άρθρο 5 § 2)

1. Βλ. το κείμενο της αποφάσεως,

(βλ. σκέψεις 21, 34)

2. Βλ. το κείμενο της αποφάσεως,

(βλ. σκέψη 28)

3. Η πρώτη οδηγία 89/104 για τα σήματα επιδιώκει γενικώς να επιτύχει μια ισορροπία ανάμεσα, αφενός, στο συμφέρον του δικαιούχου ενός σήματος να διαφυλάττει τη βασική λειτουργία αυτού και, αφετέρου, στο συμφέρον των υπολοίπων επιχειρηματιών να έχουν στη διάθεσή τους σήματα τα οποία θα μπορούσαν να χρησιμεύσουν για τον προσδιορισμό των δικών τους προϊόντων και υπηρεσιών.

Επομένως, η προστασία των δικαιωμάτων που αντλεί ο δικαιούχος σήματος από την εν λόγω οδηγία δεν είναι ανεπιφύλακτη, δεδομένου ότι περιορίζεται, προς εξασφάλιση μιας ισορροπίας μεταξύ των προαναφερθέντων συμφερόντων, μόνο στις περιπτώσεις όπου ο δικαιούχος αυτός επιδεικνύει αρκετή επιμέλεια ώστε να αντισταχθεί στη χρήση, από άλλους επιχειρηματίες, σημείων ικανών να θίξουν το σήμα του.

Εντός του συστήματος προστασίας των σημάτων το οποίο υιοθετήθηκε, βάσει της οδηγίας 89/104, από τη Σύμβαση Μπενελουξ περί διανοητικής ιδιοκτησίας (εμπορικά σήματα και σχέδια ή υποδείγματα), το συμφέρον του τρίτου να χρησιμοποιεί στις συναλλαγές σημείο παρόμοιο με φημισμένο σήμα λαμβάνεται υπόψη, στο πλαίσιο του άρθρου 5, παράγραφος 2, της οδηγίας αυτής, μέσω της δυνατότητας που παρέχεται στον χρήστη του οικείου σημείου να επικαλεστεί «νόμιμη αιτία».

Πράγματι, άπαξ ο δικαιούχος του σήματος που χαίρει φήμης μπορέσει να αποδείξει ότι υφίσταται μία εκ των μορφών προσβολής στις οποίες αναφέρεται το άρθρο 5, παράγραφος 2, της οδηγίας 89/104 και, πιο συγκεκριμένα, ότι αντλείται αθέμιτο όφελος από τον διακριτικό χαρακτήρα ή τη φήμη του οικείου σήματος, απόκειται στον τρίτο που έχει χρησιμοποιήσει σημείο παρόμοιο με το φημισμένο σήμα να αποδείξει ότι συντρέχει νόμιμη αιτία για τη χρήση του σημείου αυτού.

Εξ αυτού συνάγεται ότι η έννοια «νόμιμη αιτία» δεν καλύπτει μόνον αντικειμενικώς υπέρτερους λόγους, αλλά μπορεί κάλλιστα να σχετίζεται και με τα ατομικά συμφέροντα του τρίτου που χρησιμοποιεί σημείο πανομοιότυπο ή παρόμοιο με το σήμα το οποίο χαίρει φήμης.

Έτσι, σκοπός της έννοιας «νόμιμη αιτία» δεν είναι να ρυθμιστεί η σύγκρουση μεταξύ ενός φημισμένου σήματος και ενός παρόμοιου σημείου το οποίο χρησιμοποιείται ήδη πριν από την καταχώριση του σήματος αυτού, ούτε να περιοριστούν τα δικαιώματα που αναγνωρίζονται στον δικαιούχο του εν λόγω σήματος, αλλά να επιτευχθεί μια ισορροπία ανάμεσα στα εμπλεκόμενα συμφέροντα μέσω της συνεκτιμήσεως, εντός του ειδικού πλαισίου του άρθρου 5, παράγραφος 2, της οδηγίας 89/104 και λαμβανομένης υπόψη της διευρυμένης προστασίας της οποίας τυγχάνει το ως άνω σήμα, των συμφερόντων του τρίτου που χρησιμοποιεί το οικείο σημείο. Συνακόλουθα, η επίκληση από τρίτον μιας νόμιμης αιτίας για τη χρήση σημείου παρόμοιου με σήμα το οποίο χαίρει φήμης δεν έχει ως αποτέλεσμα την αναγνώριση, υπέρ του τρίτου, των δικαιωμάτων που συνεπάγεται η καταχώριση σήματος, αλλά αναγκάζει απλώς τον δικαιούχο του φημισμένου σήματος να ανεχθεί τη χρήση του παρόμοιου σημείου.

Στο πνεύμα αυτό, το Δικαστήριο έκρινε με τη σκέψη 91 της αποφάσεως Interflora και Interflora British Unit, επί υποθέσεως σχετικής με τη χρήση λέξεων-κλειδιών για αντιστοίχιση στο διαδίκτυο, ότι όταν η διαφήμιση που εμφανίζεται στο διαδίκτυο κατόπιν της εισαγωγής λέξης-κλειδιού η οποία αντιστοιχεί σε φημισμένο σήμα αναφέρεται, χωρίς να προσφέρει απλή απομίμηση των προϊόντων ή των υπηρεσιών του δικαιούχου του σήματος αυτού, χωρίς να προσβάλλει τη φήμη ή τον διακριτικό χαρακτήρα του φημισμένου σήματος και χωρίς, επιπλέον, να θίγει τις λειτουργίες που αυτό επιτελεί, σε μια εναλλακτική πρόταση σε σχέση με τα προϊόντα και τις υπηρεσίες του δικαιούχου του σήματος το οποίο χαίρει φήμης, επιβάλλεται το συμπέρασμα ότι παρόμοια χρήση εντάσσεται κατ' αρχήν στο πλαίσιο υγιούς και θεμιτού ανταγωνισμού στον τομέα των επίδικων προϊόντων ή υπηρεσιών και γίνεται, ως εκ τούτου, για «νόμιμη αιτία».

Κατά συνέπεια, δεν πρέπει να γίνει δεκτό ότι η έννοια «νόμιμη αιτία» αναφέρεται αποκλειστικώς και μόνο σε αντικειμενικώς υπέρτερους λόγους.

(βλ. σκέψεις 41-48)

4. Το άρθρο 5, παράγραφος 2, της πρώτης οδηγίας 89/104 για τα σήματα έχει την έννοια ότι ο δικαιούχος σήματος που χαίρει φήμης μπορεί να αναγκαστεί, λόγω της υπάρξεως «νόμιμης αιτίας» κατά τη διάταξη αυτή, να ανεχθεί τη χρήση σημείου παρόμοιου με το σήμα του από τρίτον και σε σχέση με προϊόν πανομοιότυπο με εκείνο για το οποίο έχει καταχωριστεί το εν λόγω σήμα, εφόσον αποδεικνύεται ότι το σημείο χρησιμοποιήθηκε και πριν από την καταχώριση του σήματος και ότι η χρήση του ως προς το πανομοιότυπο προϊόν είναι καλόπιστη. Για να αποφανθεί αν συντρέχει τέτοια περίπτωση, το αιτούν δικαστήριο οφείλει να λάβει υπόψη ιδίως:

- πόσο διαδεδομένο και πόσο φημισμένο είναι το σημείο αυτό στο οικείο κοινό,
- τον βαθμό εγγύτητας μεταξύ, αφενός, των υπηρεσιών και των προϊόντων που αφορούσε αρχικώς η χρήση του σημείου και, αφετέρου, του προϊόντος για το οποίο έχει καταχωριστεί το φημισμένο σήμα, και
- τη σημασία που έχει, από οικονομικής και εμπορικής απόψεως, η χρήση του παρόμοιου με το φημισμένο σήμα σημείου σε σχέση με το συγκεκριμένο προϊόν.

(βλ. σκέψη 60 και διατακτ.)